

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව - 2016

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1966 අංක 37 දරන ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථා පනතේ 27 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13 (7) (ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් ආයතනයේ සභාපති වෙත 2018 ජුනි 29 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 –1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලැස්සුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැස්සුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත දැක්වෙන අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02

- (i) ප්‍රමිතයේ 25 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ (FIFO) ක්‍රමය හා බර තැබූ සාමාන්‍ය පිරිවැය (Weighted Average) ක්‍රම දෙක පමණක් අවසන් තොග අගය කිරීමට නිර්දේශ කර තිබුණ ද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සංයුක්ත තැටි, කැසට් පටි හා සඟරා තොග අගය කිරීම සඳහා අවසන් ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ (LIFO) ක්‍රමය යොදාගෙන තිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 36 ඡේදය ප්‍රකාරව තොග අගය කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ තොග අගය කිරීමේ ක්‍රමය මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති යටතේ හෙළිදරව් කළයුතු වුවත් සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තොග අගය කළ ක්‍රමය හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 7

ප්‍රමිතයේ 07 ඡේදය අනුව ආයෝජන අත්පත් කරගත් දින සිට ආයෝජන පරිනත වීමට ගත වන කාලය මාස 3 කට අඩු වන්නේ නම් පමණක් එම වටිනාකම මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ යටතේ ආයෝජන ලෙස දැක්විය හැකි වුවත්, මාස 3 කට වඩා පරිනත කාලයක් ඇති රු. 58,499,697 ක් වටිනා ස්ථාවර තැන්පතු, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතම ලෙස දක්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16

ප්‍රමිතයේ 07 ඡේදය අනුව යම් දේපළකින් අනාගත ප්‍රතිලාභ ආයතනය තුළට ගලා ඒ නම් සහ එම දේපලේ පිරිවැය විශ්වාසදායක ලෙස ගණනය කළ හැකි නම් එය වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතු වුවත් ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබී තිබූ රු.2,200,000ක රක්ෂිත වටිනාකමක් සහිත මෝටර් රථයක් 2014 වර්ෂයේ සිට සංස්ථාව විසින් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවතුණද එය ස්ථාවර වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 17

ප්‍රමිතයේ 35 ඡේදය අනුව මෙහෙයුම් කල්බදු සම්බන්ධයෙන් ආයතනය අවම කල්බදු ගෙවීම්, වර්ෂයට අඩු, වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 05 හා වර්ෂ 05 ට වැඩි ලෙස වෙනම හෙළිදරව් කළයුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් කර නොතිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21

ප්‍රමිතයේ 23 (අ) ඡේදය අනුව 2007 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දක්වා සංස්ථාවේ විදේශ ණයගැතියන් ප්‍රමාණය වූ එක්සත් ජනපද ඩොලර් 43,947.59 ක් හා ඉන්දියානු රුපියල් 3,346 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට පැවති විනිමය අනුපාතය මත පරිවර්තනය කර රු. 6,590,729 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වනු වෙනුවට ණය ගැතියන් ඇති වූ වර්ෂයේ අවසාන දිනට පැවති විනිමය අනුපාතය මත පරිවර්තනය කර දැක්වීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ විදේශ ණය ගැතියන් රු. 499,553 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) නුවරඑළිය “නිවහන” නිවාඩු නිකේතනයෙහි බදු ගිවිසුම අනුව 2016 වර්ෂයේ අවසන් මාස 5 සඳහා බදු කුලී ආදායම රු. 1,450,000 ක් වුවද එම ආදායම රු. 435,000 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු කුලී ආදායම හා ලැබිය යුතු බදු කුලී ආදායම රු.1,015,000 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) ස්ථාවර තැන්පතු 5 කට අදාළව ලැබිය යුතු පොලී ආදායම් ගණනය කර ගිණුම්වලට නොගැනීම හේතුවෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආයෝජන පොලී ආදායම හා එදිනට ලැබිය යුතු පොලී ආදායම රු. 813,346 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංශෝධිත රේටයන් අනුව ආර්ථික සේවා ගාස්තුව රු.3,200,569 ක් වුවත්, එම ගාස්තුව රු.916,796 ක් ලෙස දැක්වීම හේතුවෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තු රු.2,283,773 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) සංශෝධිත ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනත ප්‍රකාරව කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තු වටිනාකම වූ රු.4,694,559 අවසාන ගිණුම්වල දක්වා නොතිබුණි.

- (ඉ) ප්‍රධාන කාර්යාලය හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල අතර ගුවන් කාල විකුණුම් ගනුදෙනු වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ජංගම ගිණුම්වල ශේෂ නිරවුල් නොකිරීම හේතුවෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇතිවී තිබූ රු.5,218,793 ක බැර ශේෂය පරීක්ෂා කර නිරවුල් කිරීමකින් තොරව 2016 වර්ෂයේදී රඳවා ගැනීමේ ලාභ ගිණුමට මාරු කර තිබුණි.
- (ඊ) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ගිණුම්වල පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාදේශීය සේවාවන් සඳහා වන ජංගම ගිණුම් හා එක් එක් ප්‍රාදේශීය සේවාවන්හි පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යාලය සමඟ ජංගම ගිණුම් සැසඳුම් කිරීමකින් තොරව ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජංගම ගිණුම්වල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.128,321ක බැර ශේෂය වර්ෂ අවසානයේ ගුවන් කාල විකුණුම් ණයහිමියන්ට එකතු කර දක්වා තිබුණි.
- (උ) මැනුම් කටයුතුවලදී භාවිතා කරන පිරිවැය රු.425,000 ක් වටිනා පවර් ලොගර් නම් වූ උපකරණය, අස්ථානගත වී තිබුණ ද යන්ත්‍ර හා උපකරණ ගිණුමෙන් ඉවත් කිරීමට 2016 වර්ෂය දක්වාම කටයුතු නොකිරීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට යන්ත්‍ර හා උපකරණ ගිණුමේ දැක්වෙන ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඌ) පැමිණිලි පාර්ශවයන්ට අදාළව රු.10,000,000 ක්, රු.1,783,587 ක් හා රු.80,311 ක් වශයෙන් එකතුව රු.11,863,898 ක් වූ ගෙවීමට නියෝග කරන ලද නඩු නීන්දු 3 කට එරෙහිව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට, අභියාචනාධිකරණයට හා මහාධිකරණයට කර තිබූ අභියාචනා නඩු වෙනුවෙන් ගිණුම්වල ප්‍රතිපාදන සිදු කිරීමට හෝ සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මගින් හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (එ) සංස්ථාවට අයත් සිදුව පිහිටි ඉඩමෙන් රු.2,908 ක් පිරිවැය වූ අක්කර 4 යි පර්චස් 35.4 ක කොටසක් 2005 වර්ෂයේදී රු.20,000,000 ට විකිණීමෙන් ලැබූ ප්‍රාග්ධන ලාභ පාඩු ගණනය නොකර ලද මුළු මුදල ගොඩනැගිලි ගිණුමට බැර කිරීම නිසා ඉඩම් කොටස විකිණීමෙන් ආයතනය ලැබූ ප්‍රාග්ධන වාසිය වූ රු.19,997,092 ගිණුම් වලින් අත්හැරී තිබූ අතර, ගොඩනැගිලි ගිණුමේ වටිනාකම රු.20,000,000 කින් අඩුවෙන් හා ගොඩනැගිලි ක්ෂය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ රු.5,500,000 ක්ද ගොඩනැගිලි ක්ෂය රු.500,000 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ගිණුම් විෂයයන් පහකට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය රු.94,284,949 ක් වුවද විගණනය වෙත ලබාදුන් උපලේඛන අනුව එම ශේෂය රු.44,332,958 ක් වූයෙන් එම වෙනස සමාන කිරීම සඳහා එකතුව රු.49,951,991 ක් වූ හඳුනා නොගත් ශේෂ ලෙස උපලේඛනවලට ඇතුළත් කර තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලද ණයහිමි උපලේඛනවල දැක්වෙන ශේෂය හා ගිණුම් අංශයේ ණයහිමි පාලන ගිණුම් අතර රු.3,733,969 ක නොසැසඳුණු ශේෂයන් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දැක්වෙන පහත සඳහන් ශේෂයන් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එම වත්කම් හා වගකීම් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

ගිණුම් විෂයය -----	වටිනාකම ----- රු.	ඉදිරිපත් නොවූ සාක්ෂි -----
(අ) ඉඩම්	7,764,234	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය භෞතික සමීක්ෂණ වාර්තා
(ආ) ගොඩනැගිලි	168,923,977	භෞතික සමීක්ෂණ වාර්තා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය විදේශීය රට වලින් පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබුණු වත්කම් පිළිබඳ ලිපිගොනු
(ඇ) ණයගැතියන් (මරණ දැන්වීම්)	7,997,854	විස්තරාත්මක උපලේඛන
(ඈ) කෙරීගෙන යන වැඩ සඳහා ගෙවීම්(ප්‍රධාන කාර්යාලීය නව ගොඩනැගිල්ල)	181,000,000	ඉන්වොයිසි, අපේක්ෂිත වැඩ සැලැස්ම, වියදම් ඇස්තමේන්තු, කළ වැඩ වාර්තා
(ඉ) වසර 10 කට අධික කාලයක සිට ගිණුම්වල පවතින වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂ (ලක්ඛඩ ශාඛා ගිණුම)	12,807,802	ලිපි ගොනු විස්තර හා වටිනාකම සෑදී ඇති ආකාරය දැක්වෙන උපලේඛන

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂම් සභාවට ගෙවිය යුතු එකතුව රු.147,825,904 ක් වූ ශේෂයෙන් රු.141,315,701 ක ශේෂ 1981 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 35 ක කාලයක් තිස්සේ නිරවුල් කිරීමකින් තොරව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.65,705,259 ක් වූ විදේශීය ණයගැති ශේෂ එකතුවෙන් රු.59,614,083 ක් වූ වර්ෂ 10 කට වඩා පැරණි ණය ශේෂ විය. ඒවා අයකර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) 2011 සහ 2012 වර්ෂවලට අදාළව එකතුව රු.1,110,540 ක විගණන ගාස්තු පියවීමට මේ දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 2016 වර්ෂයේ හඳුනාගෙන නිරවුල් කළයුතු පැරණි ණයහිමි ශේෂ රු.12,609,674 ක් අයහාර සංචිතවලට බැර කර තිබුණි.

- (ඉ) 2016 වර්ෂයේ ණයහිමි පාලන ගිණුමේ බැර ශේෂය රු.1,376,083 ක් වූ අතර, විස්තරාත්මක උපලේඛනයේ එම ශේෂය රු.5,112,530 ක් විය. රු.3,736,447 ක් වූ මෙම වෙනසට හේතු සොයා නිවැරදි කරනු වෙනුවට අයහාර සංචිත වලින් ණයහිමි පාලන ගිණුමට මාරුකර මෙම වෙනස්කම සමාන කර තිබුණි.
- (ඊ) ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ අවසන් ගිණුම අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.1,569,930 ක් ස්වාධීන රුපවාහිනී සේවයෙන් ලැබිය යුතු වුවද එම ආයතනයෙහි අවසන් ගිණුම අනුව ගුවන් විදුලි සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු මුදලක් නොවීය. තවද, ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථාවේ ගිණුම් අනුව ගුවන් විදුලි සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු මුදල රු.26,685 ක් ලෙස දක්වා තිබුණද, ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ ගිණුම් අනුව රුපවාහිනී සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ශේෂයක් දක්වා නොතිබුණි.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතු වටිනාකම රු. 222,503,345 වූ වෙළෙඳ ණයගැතියන් 148 දෙනෙකු වෙත ශේෂ සනාථ කිරීමේ ලිපි යවා තිබූ අතර, ඉන් රු.1,402,024 වටිනා ණයගැතියන් හතර දෙනෙකු සංස්ථාවට ගෙවීමට ණය ශේෂ නොමැති බව සනාථ කර තිබුණි.
- (ඌ) වසර 21 කට පෙර හා 2007 වර්ෂයේ දී සිදුව තිබූ මූල්‍ය වංචාවකට අදාළව එකතුව රු.503,075 ක් වූ ශේෂය පෙර වර්ෂයේදී අවිනිශ්චිත ගිණුමක පෙන්වුම් කල අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමකින් තොරව විවිධ ණයගැති ගිණුමට මාරුකර තිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) 2006 අංක 13 දරන පනත හා 2017 මැයි 17 දිනැති 2017 අංක 07 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු සංශෝධිත පනත	<p>* 2016 අප්‍රේල් 01 දින සිට බද්දට යටත් පිරිවැටුම මත ආර්ථික හා සේවා ගාස්තු බදු අනුප්‍රමාණය සියයට 0.5 ක් වුවත් සංස්ථාව විසින් පැරණි අනුප්‍රමාණය වූ සියයට 0.25 යටතේ 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා බදු වාර්තා සකස් කර ඉදිරිපත් කොට තිබුණි. මේ හේතුවෙන් බදු වාර්තාවල බදු වගකීම රු.1,438,537 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.</p> <p>* සෑම කාර්තුවක් අවසානයේම එළඹෙන මාසයේ 20 වන දින හෝ ඊට පෙර අදාළ කාර්තුවේ ගාස්තුව ස්ව තක්සේරු පදනම මත මාසික වාරික වලින් ගෙවිය යුතු වුවත් එසේ කර නොතිබුණි. දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිරිපත් කළ බදු තක්සේරු වාර්තා අනුව 2016 දෙසැම්බර් 31 දක්වා දඩ මුදල් සහිතව ගෙවිය යුතු මුළු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව රු.54,301,192 කි.</p>

(ආ) ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 705 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සිදුකළ එකතුව රු.3,536,443

ජේද අංක A12

ක් වූ සංයුක්ත තැටි, කැසට්ට් හා සභරා වලට අදාලව තොග ගණන් ගැනීමේදී එය නිරීක්ෂණය සඳහා විගණකාධිපති වෙත දැනුම් දීමක් සංස්ථාව විසින් සිදු කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊසී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය
4.2.2 වගන්තිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සංයුක්ත සැලැස්ම, අයවැය හා කාර්යසාධනය කාලීනව විමර්ශනය කොට සත්‍ය කාර්යසාධනය සැලසුම්ගත කාර්යසාධනයෙන් වෙනස් වන්නේදැයි පරීක්ෂා කොට ඒ අනුව සංයුක්ත සැලැස්ම හා අයවැය සංශෝධනය කළයුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

7.4.5 වගන්තිය

සංස්ථා විසින් වාර්ෂිකව කමිටු පත් කර සෑම ස්ථාවර වත්කමකම භෞතික පැවැත්ම සත්‍යාපනය කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වාහන භෞතිකව සත්‍යාපනය කර නොතිබුණි.

5.1.3 වගන්තිය හා
2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය
5 ඡේදය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කළ සංයුක්ත සැලැස්මේ යාවත්කාලීන පිටපත් මුදල් වර්ෂය ආරම්භවීමට දින 15 කට පෙර රේඛීය අමාත්‍යාංශයට, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවට, මහා භාණ්ඩාගාරයට හා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත්, 2016-2018 වෙනුවෙන් සංයුක්ත සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඈ) 2015 ජූලි 10 දිනැති අංක 02/2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය

1 ඡේදය

අබලන් වූ හා භාවිතා කිරීමට නොහැකි වාහන හඳුනාගෙන අපහරණය කිරීම සඳහා කටයුතු කළයුතු නමුත් වසර 2 සිට වසර 10 තිස්සේ අබලන්ව ධාවනයෙන් ඉවත් කර තිබෙන රු.1,300,000 පිරිවැය වූ වාහන දෙකක් සහ පිරිවැය හඳුනා ගත නොහැකි වාහනයක් චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව අපහරණය කර නොතිබුණි.

- (ඉ) 2005 ජූනි 16 දිනැති 2005 අප/05/විවිධ (026) දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය
 උපදේශකවරුන් පත්කිරීම සඳහා ඉල්ලීම් කිරීමේදී නම් කරනු ලබන්නාගේ ජීවදත්ත තොරතුරු සමඟ ඔහුට පැවරීමට නියමිත නිශ්චිත කාර්යභාරය, කොන්ත්‍රාත්තුවේ කාලසීමාව, පාරිශ්‍රමිකය සහ කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීමකදී නම් පෙර කොන්ත්‍රාත්තූ කාලයේ කාර්ය සාධන ඇගයීම් වාර්තාවක් සහිතව සංදේශයක් ඉදිරිපත් කොට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගත යුතු වුවත් 2014 හා 2015 වර්ෂවලදී එවැනි අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව බඳවා ගනු ලැබූ උපදේශකවරු 04 දෙනෙකු සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.1,920,000 ක මාසික දීමනා ගෙවා තිබුණි.
- (ඊ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය 3 වැනි උපලේඛනය 2.11 ඡේදය
 ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය වෙනුවට පරිගණකය මඟින් පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා තිබූ අතර ඒ තුළින් ඉඩම්, ගොඩනැගිලි, වාහන,විදුලි උත්පාදන යන්ත්‍ර(ජෙනරේටර්), ට්‍රාන්ස්මිටර් වැනි වැදගත් අයිතම රාශියකට අදාළ විස්තර අන්තර්ගත කර නොතිබුණි.
- (උ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිඒඅයි/2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය
 පරිගණක, උපාංග සහ මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් වෙනම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යා යුතු වුවත් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.
- (ඌ) 2017 මැයි 17 දිනැති 2017 අංක 7 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනත
 සෑම කාර්තුවක් අවසානයේම එළඹෙන මාසයේ 20 වෙනි දින හෝ ඊට පෙර අදාළ කාර්තුවේ ගාස්තුව ස්ව තක්සේරු පදනම මත මාසික වාරික වලින් ගෙවිය යුතුය. නමුත් 2016 සැප්තැම්බර් මාසයේ හැර වසරේ අනෙකුත් කිසිදු කාර්තුවක් සඳහා මාසික වාරික නොගෙවීම නිසා 2016 වර්ෂය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු දඩ මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදන සිදු කළයුතු වුවද එසේ නොකිරීම හේතුවෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු දඩ මුදල් ගිණුමේ ශේෂය රු.236,386 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (එ) 2016 මාර්තු 31 දිනැති අංක 05/2016 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය
 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව පහත සඳහන් වත්කම්වලට අදාළව භෞතික සමීක්ෂණයක් සිදුකර නොතිබුණි.

රු.

(i)	ත්‍රිකුණාමල(ඩොයිස්වෙල්)	
	ප්‍රතිවිකාශනාගාරයේ	2,173,006,103
	ස්ථාවර වත්කම්	
(ii)	අවසන් තොග	22,371,290

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.57,411,250 ක ලාභයක් වූ අතර, එයට අනුරූපීව ඉකුත් වසරේ ලාභය රු.64,280,088 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.6,868,838 ක් පිරිහීමක් පෙන්නුම් කරයි. අයහාර වියදම් සඳහා රජයේ ප්‍රදාන රු.15,000,000 ක් වැඩි වී තිබුණ ද, වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් රු.36,541,883 කින් එනම්, සියයට 7.8 කින් අඩුවීම ඉහත පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2012 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය දක්වා ශුද්ධ අලාභයක් ඇතිවී තිබූ අතර, 2015 හා සමාලෝචිත වර්ෂවලදී ශුද්ධ ලාභයක් ඇතිවී තිබුණි. සේවක පාරිශ්‍රමික, රජයට ගෙවූ බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු 2015 වර්ෂයේදී රු.827,054,364 ක් වූ දායකත්වය 2016 වසරේදී රු.812,449,234 ක් දක්වා අඩුවී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

වැදගත් අනුපාත විශ්ලේෂණයන් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2014	2015	2016
<u>ද්‍රවශීල</u>			
(i) ජංගම	0.85 : 1	1.4:1	1.5:1
(ii) ක්ෂණික	0.77 : 1	1.32:1	1.46:1
<u>ලාභදායීත්ව</u>			
(i) දළ ලාභ	28.28	6.03	6.79
(ii) ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	(10.42)	12.98	10.96

(අ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම් අනුව ජංගම අනුපාතයෙහි හා ක්ෂණික අනුපාතයෙහි වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරෙන අතර, ඒ අනුව ජංගම වගකීම් පියවීමට ප්‍රමාණවත් පරිදි ජංගම වත්කම් තිබෙන බවක් පිළිබිඹු වේ. එසේ වුවද, පහත සඳහන් කරුණු අනුව ගිණුම්වල දැක්වෙන තොරතුරු මත ගණනය කරනු ලබන අනුපාත තුළින් නිවැරදි තත්ත්වය හෙළිදරව් නොවන බව නිරීක්ෂණය වේ.

- (i) ජංගම වත්කම්වල ඇතුළත් ණයගැතියන් තුළ වර්ෂ 02 සිට වර්ෂ 41ක් දක්වා වූ පැරණි දේශීය ණයගැති ශේෂ රු. 52,046,735 ක් හා විදේශීය ණයගැති ශේෂ රු.61,855,400 ඇතුළත් වීමෙන් ණය අයකර ගැනීමේ හැකියාවක් සහ ද්‍රවශීලතාවයක් නොතිබීම.
- (ii) ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට විදේශ ණයගැතියන්ගේ විදේශ විනිමය විචලන වාසිය රු.6,590,729 ක් ලෙස හඳුනා නොගැනීම නිසා විදේශ ණයගැතියන්ගේ සත්‍ය වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්නුම් නොකිරීම.

- (ආ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභ අනුපාතය සියයට 6.03 සිට සියයට 6.79 ක් දක්වා වැඩි වී තිබූ අතර, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සමස්ත ගුවන්කාල විකුණුම් ආදායම සියයට 5.82 කින් වැඩිවීම එයට හේතු වී තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් පිරිවැය වැරදි ලෙස ගණනය කර තිබීම නිසා දළ ලාභ අනුපාතයෙහි නිවැරදිතාවය පිළිබඳව නිගමනයකට එළඹිය නොහැකි බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයහාර ප්‍රතිපාදනයට පෙර ශුද්ධ අලාභ අනුපාතය සියයට 59.47 සිට සියයට 59.93 තෙක් වැඩි වී තිබූ අතර, අයහාර ප්‍රතිපාදනවලට පසු ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 12.98 සිට සියයට 10.96 තෙක් අඩු වී තිබුණි. පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව පරිපාලන වියදම් වැඩිවීම සහ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් අඩුවීම එයට හේතු වී තිබුණි.
- (ඈ) ණයවර ලිපි විවෘත කිරීමේදී එහි වටිනාකමට සමාන අගයක් සුරක්ෂිතයක් ලෙස පොලී නොලබන බැංකු ගිණුමක තැන්පත් කරන ලෙස බැංකුව විසින් කරන ලද ඉල්ලීමට අනුව විවෘත කරන ලද ගිණුමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රජයෙන් ලැබුණ රු.109,710,154 ක්වූ ප්‍රාග්ධන දායකය මාරුකර තිබුණු අතර රු.මිලියන 100 කට වැඩි මුදලක් වර්ෂය පුරාම කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් නොමැතිව තැන්පත් කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට එහි ශේෂය රු.මිලියන 153 ක් විය.

3.3 සංස්ථාවට එරෙහිව හෝ සංස්ථාව විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධීන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පීපල්ස් ට්‍රස්ට් ක්‍රෙඩිට් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් කම්පනි ආයතනයෙන් සංස්ථාවේ ප්‍රචාරණය කරන ලද වැඩසටහන් සඳහා ලැබිය යුතු රු.150,000 අයකර ගැනීම සඳහා එම ආයතනයට එරෙහිව නඩු පවරා තිබුණ ද විත්තිකරු පදිංචි ස්ථානය හැර ගොස් තිබීම හේතුවෙන් නඩුව පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි වීම නිසා වසර 02 කට වැඩි කාලයක් අධිකරණය විසින් නඩුව බහා තිබුණි.
- (ආ) ලංකා සීමෙන්ති සමාගමෙන් සංස්ථාවේ ප්‍රචාරණය කරන ලද වැඩසටහන් සඳහා ලැබිය යුතු රු.471,715 අයකර ගැනීම සඳහා එම ආයතනයට එරෙහිව නඩු පවරා තිබුණ ද ඊට ආඥාවක් ගැනීමට විත්තිකරුගේ වත්කම් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අධිකරණයෙන් කරන ලද නියෝගයට අනුව සමාගමේ වත්කමක් පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කිරීමට සංස්ථාව ක්‍රියා නොකිරීම නිසා වසර 02 කට වැඩි කාලයක් අධිකරණය විසින් නඩුව බහා තිබුණි.
- (ඇ) අලෙවි විධායක නිලධාරියකු විසින් අවස්ථා 02 කදී සිදුකරන ලද වංචා හේතුවෙන් රු.4,716,813 ක් හා රු.7,551,750 ක් වූ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා කොළඹ දිසා අධිකරණයේ සහ පළාත්බද මහාධිකරණයේ නඩු 02 ක් පවරා තිබුණ ද විත්තිකරු පදිංචි ස්ථානය හැර ගොස් ඇති නිසා ඉහත නඩු 02 වසරකට වැඩි කාලයක් විභාගයට නොගෙන බහා තිබුණි.
- (ඈ) ගිරාදුරුකෝට්ටේ ප්‍රජා ගුවන් විදුලියේ සේවිකාවකට අර්ථසාධක මුදල් නොගෙවීමට එරෙහිව කොළඹ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ පවරා තිබූ නඩුවේ තීන්දුවෙන් රු.80,311 ක දායක මුදල් සහ අධිහාරය ගෙවන ලෙස දුන් නියෝගයට එරෙහිව කොළඹ පළාත්බද මහාධිකරණයට අභියාචනය කර තිබූ අතර, මෙම නඩුව වෙනුවෙන් නඩු ගාස්තු සඳහා පමණක් මේ දක්වා රු.245,000 ක් එනම් ගෙවිය යුතුව තිබූ වන්දි මුදල මෙන් තුන් ගුණයකටත් වැඩියෙන් ගෙවා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

1966 අංක 37 දරන ගුවන් විදුලි සංස්ථා පනත අනුව සංස්ථා අරමුණු පහත සඳහන් වේ.

- (i) සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි භාෂා තුන සඳහා වැඩිම ශ්‍රාවක පිරිසක් සහිත ගුවන් විදුලි නාලිකා පවත්වාගෙන යන ආයතනය ලෙස කටයුතු කිරීම.
- (ii) වගකීමෙන් යුතුව සමබර තොරතුරු කඩිනමින් ලබාදෙන, ශ්‍රී ලාංකික මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා ලෙස කටයුතු කිරීම.
- (iii) දේශීය සංස්කෘතියේ අභිවෘද්ධිය පිණිස උසස් සහ නිර්මාණාත්මක වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කර ඉදිරිපත් කිරීම.
- (iv) දැනුම, ආකල්ප සහ කුසලතාවන්ගෙන් පිරිපුන් ස්වයං අභිප්‍රේරිත කාර්ය මණ්ඩලයක් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණුව ලබා දීම.
- (v) නිෂ්පාදන සහ විකාශන තාක්ෂණය නිසි පරිදි යාවත්කාලීන කරමින් දෙස් විදෙස් ශ්‍රාවකයන්ට පැහැදිලි ශ්‍රවණ තත්ත්වයක් ලබාදීම.
- (vi) ආචාරධර්ම පද්ධතියකට අනුව හරවත් ගුවන් විදුලි මාධ්‍ය සම්ප්‍රදායක් බිහි කිරීම උදෙසා පුරෝගාමී ආයතනය ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- (vii) ජාතික ගුවන් විදුලිය ලෙස රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා නිර්මාණශීලී දායකත්වය සැපයීම.
- (viii) යහපත් මූල්‍ය පාලනයක් හා මානව සම්පත් කළමනාකාරිත්වයක් පවත්වාගෙන යාම.
- (ix) තරඟකාරී වෙළඳපොළ උපායශීලීව ජය ගැනීම.

ආයතනයේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ක්‍රියාකාරකම් පාදක කරගත් පිරිවැය ගණනය කිරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම මගින් සංස්ථාවේ අනවශ්‍ය වියදම් හඳුනාගෙන එම වියදම් අවම කිරීම තුළින් ලාභ ලැබෙන තත්ත්වයකට පත්කිරීම සංයුක්ත සැලැස්ම අනුව මුදල් අංශයේ ක්‍රමෝපායක් වූවත්, 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේ රජරට සේවය, රුහුණ සේවය හා කඳුරට සේවය යන සංස්ථාවේ සියළුම ප්‍රාදේශීය සේවාවල වියදම් පිළිවෙලින් සියයට 53.8 ක් සියයට 16 ක් හා සියයට 72.2 ක් වර්ධනය වී තිබූ අතර, අලාභය ද සියයට 0.2 ක් සියයට 45 ක් හා සියයට 148 ක් වර්ධනය වී තිබුණි. ඒ අනුව මුදල් අංශයේ ඉහත වියදම් පාලනය කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. අදාළ වගකිව යුතු පාර්ශව අපොහොසත්ව ඇති බව සනාථ වී තිබුණි.
- (ආ) ප්‍රාදේශීය සේවාවන්හි අලෙවි ක්‍රමෝපායන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අලෙවි ක්‍රමෝපායන් හා ඒකාබද්ධව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් මෙම සේවාවන්හි ආදායම් තත්ත්වය සියයට 50 කින් වර්ධනය කිරීමට ආයතනය 2014 වර්ෂයේදී සංයුක්ත සැලැස්ම මගින් සැලසුම් කර තිබුණ ද, එම අරමුණු සාක්ෂාත් කිරීමට සැලසුම් කළ ක්‍රමෝපායන් සාර්ථකව මෙහෙයවීමට අපොහොසත්ව තිබුණි.
- (ඇ) ප්‍රාදේශීය සේවා හා ප්‍රජා ගුවන් විදුලි සේවා ප්‍රශස්ත මට්ටමට ගෙන ඒම සඳහා අවශ්‍ය සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතීන් යාවත්කාලීන කිරීම හා දැනට පද්ධතියේ පිහිටුවා ඇති සමස්ත මැදිරි උපකරණ හා උපාංග නව තාක්ෂණයට සරිලන පරිදි යාවත්කාලීන කිරීම තුළින් උසස් හා නිර්මාණාත්මක වැඩ සටහන් නිෂ්පාදනය කර ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත් කිරීම අරභයා 2012 වර්ෂයේ සිට 2016 වර්ෂය දක්වා වසර 05 තුළ රු.307,691,512 ක මූලධන පිරිවැයක් ආයතනය දරා තිබුණි. නමුත් 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේ රජයේ දායකයට පෙර අලාභය සියයට 61.7 කින් වර්ධනය වී

තිබීම තුළින් ඉහත අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ළඟාකර ගැනීමට ආයතනය අපොහොසත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

- (ඇ) පසුගිය වසර පහක ආයතනයේ අවසාන ගිණුම් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී ගුවන් කාල විකුණුම් ආදායම උච්චාවචන වී තිබුණ ද, පැහැදිලි වර්ධනයක් සිදුවී නොතිබුණි. 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේ විකුණුම්වල සියයට 8.31 ක පසුබෑමක් දක්නට ලැබුණි. මෙම කාලපරිච්ඡේදයේ විකුණුම් පිරිවැය සියයට 35.83 ක් වර්ධනය වී තිබූ අතර, දළ ලාභය සියයට 83.22 කින් පිරිහී තිබුණි.
- (ඉ) අලෙවි අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය තරඟකාරී වෙළඳපල සමඟ සම්බන්ධ වීමේදී ලබා ගන්නා දැනුම සහ තොරතුරු තරඟකාරී වෙළඳපල අභියෝගවලට මුහුණ දිය හැකි වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගත හැකි ක්‍රමයක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම හා තරඟකාරී වෙළඳපල දිනා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වෙළඳපල උපක්‍රම හඳුනාගෙන ඒවා සංස්ථාවේ අලෙවිකරණ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම තුළින් සංස්ථාවේ ගුවන් කාල අලෙවිය වර්ධනය කිරීමට ක්‍රමෝපායන් සකස් කර තිබුණ ද, 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව පසුගිය වර්ෂ 5 ගුවන් කාල විකුණුම් ආදායම් සියයට 5.6 සිට සියයට 13.4 දක්වා පරාසයකින් අඩුවී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වටිනාකම ලෙස පිළිවෙලින් රු.3,002,691 හා රු.1,884,632 ක් ලෙස ගිණුම්ගතව ඇති ගුවන්විදුලි සංස්ථාව පරිහරණය කරන කොළඹ පිහිටි හෙක්ටයාර් 2.5036 ක භූමි ප්‍රමාණයකින් යුත් ඉඩම 1949 වර්ෂයේ සිට බුක්ති විදින නමුත් මේ දක්වා නිත්‍යානුකූලව පවරා ගැනීමට ආයතනය අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (ආ) වාණිජ පරමාර්ථයෙන් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා 2012 පෙබරවාරි 23 දින සිට රු.127,400,000 ක වාර්ෂික බදු මුදලක් ගෙවීමේ පදනමට 2012 වර්ෂයේ සිට වසර 30 ක කාලයකට ඉඩමක් බදු ගැනීම සඳහා තිඹිරිගස්යාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් සමඟ ගිවිසුමකට එළඹී තිබුණි. 2016 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම එම අරමුණ ඉටුකරගෙන නොතිබුණ අතර, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට බදු මුදල් හා දඩ වශයෙන් රු.මිලියන 1000 ක් ගෙවිය යුතුව තිබුණද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මේ පිළිබඳව හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සම්ප්‍රේෂණාගාරයක් ඉදිකිරීම සඳහා අක්කර 159 රුඩ් 03 පර්චස් 22 වසරියකින් යුත් දියගම පිහිටි ඉඩම 1959 වර්ෂයේදී පවරාගෙන තිබුණි. පවරාදීමේ කොන්දේසි අනුව ඉඩම එම අරමුණ සඳහාම යොදාගත යුතු වුවත් 2006 වර්ෂයේ සිට සම්ප්‍රේෂණාගාර කටයුතු නවතා තිබූ අතර ඉඩම පවරා ගැනීමේ කොන්දේසිවලට පටහැනිව අක්කර 10 ක හා අක්කර 19 රුඩ් 02 පර්චස් 23.2 ක බිම් කොටස් 2 ක් 2002 හා 2009 වර්ෂයන් හි පිළිවෙලින් රු.22,000,000 කට හා රු.25,000,000 ට විකුණා ලබාගත් රු.47,000,000 ක මුදල ආදායමට ගෙන තිබුණි. මෙම ඉඩමෙහි ඉතිරි කොටස දැනටද සංස්ථාව සතු ගොඩනැගිලි පවතින බැවින් සහ එහි සංවර්ධනය සඳහා සංස්ථාව කටයුතු කර තිබුණ ද, කිසිදු වන්දි මුදලක් ලබාදීමකින් තොරවම 2009 වර්ෂයේදී මෙම ඉඩම මහින්ද රාජපක්ෂ ක්‍රීඩා සංවර්ධන පදනමට සංස්ථාවේ එකඟත්වයක් නොමැතිව පවරාගෙන තිබුණි.
- (ඈ) 1989 වර්ෂයේදී ජපාන රුපවාහිනී සහ ජපාන ගුවන් විදුලි ආයතනයේ (NHK) ආධාර ඇතිව ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී සම්ප්‍රේෂණාගාර ගොඩනැගිල්ල හා සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ 1993 වර්ෂයේදී ගුවන් විදුලි සංස්ථා ප්‍රධාන කාර්යාලයට භාර දී තිබුණි. එම ඉඩම හා ගොඩනැගිලි 2011 ජූලි 29 දිනැති තක්සේරු වාර්තාව අනුව රු.960,000,000 කට

තක්සේරු කර තිබුණද කිසිදු වත්කමක් ගිණුම්ග කර නොතිබුණු අතර ව්‍යාපෘතියට අදාළ කිසිදු ලිපි ගොනුවක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- (ඉ) 1974 වර්ෂයේ සිට මිලදී ගත්, විකුණා හෝ භාවිතයෙන් ඉවත් කර තිබුණු වත්කම්වල පිරිවැය හඳුනාගත හැකි ආකාරයට ලේඛන නඩත්තු කර නොතිබුණු අතර භාවිතයෙන් ඉවත් කර හා විකුණා තිබුණු වත්කම් ගිණුම්වලින් ඉවත් නොකිරීම හේතුවෙන් ස්ථාවර වත්කම් ශේෂය හා භෞතිකව පවතින වත්කම්වල වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා වගකිව යුතු පාර්ශවයන් මේ දක්වා ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) ගිවිසුම ප්‍රකාරව බදු කුලී නොගෙවීම නිසා සංස්ථාවට අයත් නුවරඑළිය “නිවහන” නිවාඩු නිකේතනයේ බදු මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් බදුකරුට විරුද්ධව නඩු පවරා බදුකරු නිවහනින් ඉවත් කර තිබුණ ද 2005 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂයේ පෙබරවාරි දක්වා ගිවිසුම් ප්‍රකාරව අයවිය යුතු රු.5,106,500 ක බදුකුලී සහ බදු ගැණුම්කරුගෙන් දේපළෙහි අයිතිය නැවත ලබා ගැනීම සඳහා 2010 වර්ෂයේ සිට වැයකර තිබුණු රු.2,151,206 ක නඩු ගාස්තුව අයකර ගැනීම සඳහා සංස්ථාව විසින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දක්වාම නෛතික ක්‍රියාමාර්ගවලට අවතීර්ණ වී නොතිබුණි.
- (උ) නුවරඑළිය “නිවහන” නිවාඩු නිකේතනය සහිත ඉඩමේ බදු කාලය 2015 ඔක්තෝබර් අවසන් වීමට නියමිතව තිබියදී එහි කාලය දීර්ඝ කර ගැනීමකින් තොරව 2015 ජුනි 01 දින සිට අවුරුදු තුනක කාල සීමාවකට මාසිකව රු.290,000 ක බදු කුලියකට නිවාඩු නිකේතනයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා බාහිර පාර්ශවයකට බද්දට දී තිබුණ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟහිටි බදු කුලිය රු. 725,000 ක් බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි 01 දිනට හා දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාව සතුව පිළිවෙලින් රු.90,666,817 ක හා රු.58,499,697 ක ස්ථාවර තැන්පතු ඇතුළුව මුදල් හා බැංකු ශේෂය රු.260,851,451 ක් හා රු.320,286,094 ක් වුවද රු.30,000,000 කට අධික බැංකු අයිරාවක් වසර පුරාම පවත්වාගෙන යාම හේතුවෙන් රු.4,600,116 ක අයිරා පොලී ගෙවීමට සිදුවී තිබුණි.
- (එ) 2006 අංක 13 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනත අනුව නිසි පරිදි බදු මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් 2004/2005 තක්සේරු වර්ෂයේ සිට 2014/2015 දක්වා කාලයට අදාළව හිඟ බදු මත රු.17,987,509 ක අධිභාරයක් ගෙවීමට සිදු වී තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අඹේවෙල ගුවන්විදුලි විකාශනාගාරය ඉදිකිරීම සඳහා 1984 වර්ෂයේදී රජය විසින් නුවරඑළිය හා වැලිමඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල බල ප්‍රදේශවලට අයත් අක්කර 30 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණයක් වෙන්කර දී තිබූ නමුත් බදු ගිවිසුමක් මගින් නීත්‍යානුකූලව මෙම භූමිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර, 2017 දෙසැම්බර් 31 දක්වාම එම ඉඩම යෝජිත කාර්යය සඳහා උපයෝගී කරගෙන නොතිබුණි. නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල බල ප්‍රදේශයට අයිති අක්කර 6 ක පමණ භූමි කොටස සඳහා බදු ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට කටයුතු කර තිබියදී අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් “විදුලංකා” නමැති පෞද්ගලික ආයතනයකට මෙම ඉඩමේම කොටසක් බදු දීමට කටයුතු කර තිබුණි. තවද වැලිමඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම්ට අයිති ඉතිරි

අක්කර 24 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණය සඳහා බදු අයිතිය ලබා ගැනීමට සංස්ථාව අපොහොසත්ව තිබූ අතර, සංස්ථාව විසින් ඉඩමේ ඇති සංචාරක බංගලා දෙක පමණක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

- (ආ) එම එම් සම්ප්‍රේෂණාගාරයක් ඉදිකිරීම සඳහා 1990 වර්ෂයේදී රු. 50,000 කට මිලදී ගෙන තිබූ හෙක්ටයාර් 1.503 ක වපසරියකින් යුත් කලටුවාවේ පිහිටි ඉඩම මේ දක්වා යෝජිත කාර්යයට යොදවා නොතිබුණි. එයින් පර්චස් 19.77 ක කුළුණක් ඉදිකර ලංකා බෙල් ආයතනය විසින් 2011 වර්ෂයේ සිට භුක්ති විදිමින් පැවතියද ඒ සඳහා මාසිකව රු.15,000 බැගින් ගෙවීමට එම ආයතන එකඟ වී තිබුණද මේ දක්වා නීත්‍යානුකූල බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට නොහැකි වීම නිසා 2011 වර්ෂයේ සිට ආයතනයට ලැබිය යුතු බිම් කුලී ආදායම් අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ඇ) විකාශනයන්හි ශ්‍රවණ තත්ත්වය පිළිබඳ පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීමට ඒකකයක් සංස්ථාව තුළ ස්ථාපනය කර නොතිබුණු අතර, ශ්‍රාවකයන්ගෙන් සංස්ථාවට ලැබෙන පැමිණිලි ලේඛනගත කිරීම සංස්ථාවේ කිසිදු අංශයකින් සිදුකර නොතිබුණි. පැමිණිලි ශ්‍රවණ පර්යේෂණ අංශය වෙත යොමුකර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළයුතු වුවත්, මෙවැනි ක්‍රියා පිළිවෙතක් නොවීම නිසා ඒ සම්බන්ධව සංස්ථාවට කාලීන පියවර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය/ලාභ උපයෝජිත වත්කම්

ගුවන් විදුලි සේවා ස්වයංක්‍රීයකරණ සඳහා මෘදුකාංග හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා 2008 වර්ෂයේ සිට අවස්ථා කීපයකදී එකතුව රු.3,400,000 ක මුදලක් වැය කර තිබුණ ද, 2017 දෙසැම්බර් වන විටද එම සේවාවෙන් ලැබිය යුතු පහසුකම් ලබාගැනීමට හැකි වන පරිදි එම මෘදුකාංගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සංස්ථාව අපොහොසත්ව තිබුණි. තවද, ගිණුම්කරණය සඳහා යොදා ගන්නා මෘදුකාංගයේ තත්ත්වයද එලෙසම පවතී. මෙහිසා මෘදුකාංග ලබා ගැනීමට විශාල මුදලක් වැය කර තිබුණ බොහෝ කාර්යයන් මේ දක්වා ස්වයංක්‍රීයකරණය කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

4.5 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ගුවන් විදුලි සංස්ථාවට අයත් අක්කර 125 ක සිදුව ඉඩමෙන් පර්චස් 10 බැගින් වූ කැබලි 1027 ක් ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ එකඟත්වයකින් තොරව 2000-2001 කාල පරිච්ඡේදය තුළ කටාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ජනතාව අතර බෙදා දී තිබුණි. විගණන දිනය දක්වාම ඉඩමේ අයිතිය සංස්ථාව සතුව පැවතුණද වන්දි අයකර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2016 ඔක්තෝබර් 19 දින සිට 2016 ඔක්තෝබර් 27 අතර දිනක ආරක්ෂක අංශය භාරයේ තිබියදී බලාගාර අංශයේ භාවිතයේ තිබූ රු. 425,000 ක් වටිනා පවර් ලොගර් මිණුම් උපකරණය අස්ථානගත වී තිබුණු අතර, වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අලාභය අයකර ගැනීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

4.6 ප්‍රසම්පාදන හා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

සංස්ථාව සතු කරගන්නා විකාශනාගාරය නවීකරණය කිරීම සඳහා රු.104,720,555 ක් වටිනා කිලෝවොට් 10 ට්‍රාන්ස්මිටර් 07 ක් හා ඇන්ටනා පද්ධතියක් මිලදීගෙන සවිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව පැවරීමේදී ට්‍රාන්ස්මිටරයේ සහ ඇන්ටනා පද්ධතියෙහි ක්ෂේත්‍ර ප්‍රබලතාවය මැනීමේ පිරිවිතර

නොසලකා කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබීම හේතුවෙන්, පසුව සිදු කළ ගුවන් විදුලි තරංග ප්‍රබලතා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තාවේ දක්වා තිබූ අගයන් බලාපොරොත්තු වන පිරිවිතර වල සඳහන් අවම අගයන්ටද වඩා අඩු අගයන් බව නිරීක්ෂණය විය. තවද පරීක්ෂා කර තිබූ අවස්ථා 182 කින් ග්‍රාමීය මට්ටමේදී තිබිය යුතු අවම අගයන් හෝ සපුරා තිබුණේ අවස්ථා 09 කදී පමණක් බව අනාවරණය විය.

4.7 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරණු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාවේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට 851 ක සේවක සංඛ්‍යාවක් සේවයේ යොදවා තිබුණද බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටි සකස් කර අනුමැතිය සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) ඉදිරිපත් කළ තොරතුරුවලට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩලය 851 ක් සහ අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය 187 ක් විය.
- (ඇ) සංස්ථාවේ ප්‍රධාන මාණ්ඩලික තනතුරු 04ක් වර්ෂ 03ත් 09ත් අතර කාලයක සිට පුරප්පාඩුව පැවතීම හේතුවෙන් සංස්ථාවේ කාර්යසාධනයට සෘජුවම බලපෑම් ඇති විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) ජන ගායනා පර්යේෂණ හා ගීත වැඩසටහන් අධීක්ෂණයට පැවරුම් පදනම මත පත්කර ඇති නිලධාරියාට පත්වීම් ලිපිය අනුව හිමි රු.35,000 ක් වූ මාසික දීමනාවට අමතරව රු.10,000 බැගින් එකතුව රු.260,000 ක ඉන්ධන දීමනාවක් 2016 අප්‍රේල් 01 දින සිට මේ දක්වා ගෙවා තිබුණි.
- (ඉ) සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ලෙස කටයුතු කරමින් සිටි නිලධාරියා 2015 ජනවාරි 19 දින සිට එම තනතුරෙන් මුදාහැර තිබුණද, ගුවන් විදුලි සංස්ථා පනතේ 19 (3)(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව එම නිලධාරියා පෙර සිටි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරෙහි පිහිටුවා නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය රහිතව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත 2015 ඔක්තෝබර් 19 දින සිට සංස්ථාවේ උපදේශක තනතුරක පිහිටුවා තිබූ නමුත්, ඔහු විසින් එම තනතුර හාර නොගන්නා බව දැනුම් දී තිබුණි. නමුත් මෙම නිලධාරියාට මුදාහරින ලද දිනයේ සිට වෙනත් රාජකාරි පැවරීමක් සිදුකර ආයතනයේ කාර්ය සාධනයට දායක කරගත හැකිව තිබියදී එසේ නොකර වෙනත් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයෙකුට පත්කර තිබියදී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයෙකුට හිමි නිල නිවාස, නිල වාහන , ඉන්ධන, වැටුප්, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් හා දුරකථන දීමනා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.1,076,918 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.

4.8 වාහන උපයෝජනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කෙරේ.

- (අ) ආයෝජන මණ්ඩලයෙන් ලබා දෙන ලද ධාවන තත්වයේ පවතින වාහනයක් 2010 වර්ෂයේදී රු. 2,300,000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්ගත කර තිබුණ ද එහි අයිතිය නිරවුල්ව සංස්ථාවට පවරා ගැනීමට මේ දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) වසර 10 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට අබලන්ව ධාවනයෙන් ඉවත් කර ඒකල සම්පරේෂණාගාර භූමියේ ගාල් කර තිබෙන මහවැලි අධිකාරියෙන් ලබා දෙන ලද වාහනයක් 2010 වර්ෂයේදී රු. 150,000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්ගත කර තිබුණ ද මේ දක්වා එහි

අයිතිය නිරවුල්ව සංස්ථාවට පවරා ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම නිසා එය අපහරණය කිරීමට පවා නොහැකිව අකර්මණ්‍යව තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන්වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් හා වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2017 අගෝස්තු 04 දිනදීය.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.2 වගන්තිය හා රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ අංක 01/2014 හි ඡේදයේ (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව 2016-2018 සඳහා සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් අංශ 3 ක් යටතේවූ ක්‍රියාකාරකම් 10ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණ අතර අංශ 2 කට අයත් ක්‍රියාකාරකම් 4 ක් වසර අවසානය වන විටදී ද ප්‍රමාණවත් ලෙස ඉටු කර නොතිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට අනුව අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ ස්ථිර විගණන සභායක තනතුරු 04ක් පැවතියද, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණන සභායකයන් දෙදෙනෙකු පමණක් සේවයේ යොදවා තිබුණි.

5.5 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 ඡේදයේ (අ) වගන්තිය අනුව ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වය විසින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළයුතු අතර, එම ඡේදයේ (ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව අවම වශයෙන් වසර තුනක කාලයක් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු, ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මේ ලැයිස්තුගත කර තිබිය යුතු වුවද සංස්ථාව විසින් 2016 වර්ෂය සඳහා පමණක් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කර තිබුණි.

5.6 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2014 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව 2017 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

5.7 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

- (අ) පුත්තූර්හි ඇන්ටනා කුළුන ඉදිකිරීමේ කටයුතු ඉදි කිරීමේ මූල්‍ය හා තාක්ෂණික හැකියාව නොසලකා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ වලින් බැහැරව 2011 ජූලි 16 දින හස්ත කර්මාන්ත මණ්ඩලයට පවරා තිබුණි. ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම වෙනුවෙන් අත්තිකාරම් ලෙස හස්ත කර්මාන්ත මණ්ඩලය වෙත රු. 9,126,933 ගෙවා තිබූ අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීමෙන් තොරව කොන්ත්‍රාත්තුව අතහැර දමා තිබුණි. ගෙවූ අත්තිකාරම් මුදලින් රු. 4,348,041 පමණක් සංස්ථාවට ආපසු ගෙවීම නිසා රු.4,778,892 ක පාඩුවක් සිදුවී තිබුණි.
- (ආ) 1996 වර්ෂයේදී මීටර් 60 ක් හා මීටර් 100 ක් උස ඇන්ටනා කුළුනු 2ක් ගෙන්වීම සඳහා රු.23,119,683 ක් වැයකර තිබුණු අතර, කුළුනු සවිකිරීම සඳහා පෞද්ගලික ආයතනයකට අත්තිකාරම් ලෙස රු.2,568,000 ක් ගෙවා තිබුණි. සවිකළ යුතු ස්ථාන තීරණය කර නොතිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිටත් එම කුළුනු සවිකර නොතිබූ අතර, එම උපකරණ ඒකල භූමියේ අනාරක්ෂිතව ගොඩගසා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) සංස්ථාව විසින් රු.860,000 ක් ගෙවා මිලට ගෙන තිබුණු නිවාස දෙකක් (අනුරාධපුර හා මහනුවර) සඳහා පැවරුම් සහතික ලබාගෙන නිසි පරිදි අයිතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරීක්ෂණ
(අ) ගිණුම්කරණය	<ul style="list-style-type: none"> (i) සංස්ථාවේ ගිණුම්කරණ ක්‍රමය යාවත්කාලීන කර නොතිබීම. (ii) විකුණුම් පිරිවැය ගණනය කිරීමේ දෝෂ පැවතීම. (iii) වත්කම්, වගකීම්, ආදායම්, වියදම් ගිණුම්වලින් අත්හැරීම් නිරීක්ෂණය වීම.
(ආ) වත්කම් පාලනය	<ul style="list-style-type: none"> (i) සංස්ථාවට විසින් මිලදී ගෙන ඇති ඉඩම් සඳහා නිත්‍යානුකූල ඔප්පු ලබාගැනීමට කටයුතු නොකිරීම. (ii) සංස්ථාවට හිමි භුක්ති විදින ඉඩම් ආරක්ෂා කරගැනීමට නොහැකි වීම හා ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයක් ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොතිබීම. (iii) සංස්ථාවට හිමිකම ඇති භුක්ති නොවිදින ඉඩම් බාහිර පාර්ශවයන් විසින් අනවසරයෙන් අත්පත් කරගෙන පැවතීම. (iv) ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි භෞතිකව සත්‍යාපනය කර නොතිබීම. (v) වත්කම් පරිපාලනයේ දුර්වලතා නිසා සංස්ථාවට පාඩු සිදුවී තිබීම. (vi) ඇතැම් වත්කම් ඉවත්කර විකුණා ඇතත් ඒවා පොත් වලින් ඉවත් කර නොතිබීම.
(ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්	(i) වර්ෂ 41 කට වඩා පැරණි ණය ශේෂ අය නොවී පැවතීම.

- (ii) ණයගැති පාලන ගිණුම් හා උපලේඛන අතර වෙනස හඳුනාගෙන සැසඳීමට කටයුතු කර නොතිබීම.
- (iii) ණයහිමි පාලන ගිණුම් හා උපලේඛන අතර වෙනස හඳුනාගෙන සැසඳීමට කටයුතු කර නොතිබීම.
- (iv) වසර 02ක් 10 ත් අතර නොගෙවූ උපවිත වියදම් පැවතීම හා වියදම් විශ්ලේෂණය කර පොත්වලින් ලියාහැරීමට කටයුතු කර නොතිබීම.
- (v) ප්‍රමිත හා බදු පනත් අනුව බදු වගකීම් නිසි දිනයට නිරවුල් නොකිරීම.

(ඇ) තොග පාලනය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අවසන් තොගය සඳහා භෞතික තොග ආගණනය කර නොතිබීම.

(ඈ) වාහන පාලනය

- (i) අබලන් වූ වාහන හා භාවිතා කළ නොහැකි වාහන හඳුනාගෙන අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබීම.
- (ii) වාහන පිළිබඳ භෞතික සත්‍යාපනයක් සිදුකර නොතිබීම.

(ඊ) කාර්යය මණ්ඩල පරිපාලනය

- (i) බඳවාගැනීමේ පරිපාටියක් අනුමත කරගෙන නොතිබීම.
- (ii) නීති රීති රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවන ලෙස බඳවා ගත් උපදේශකයන්ගේ කාලය දීර්ඝ කරමින් වසර ගණනාවක් සේවයේ යොදවා තිබීම.
- (iii) අනුමත නොවූණු තනතුරු සඳහා බඳවාගැනීම හේතුවෙන් සේවක අතිරික්තයක් පැවතීම.

(උ) ප්‍රසම්පාදන පාලනය

- (i) සවිස්තරාත්මක ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබීම.
- (ii) විකාශනාගාරයක් නවීකරණය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවේ අඩුපාඩු පැවතීම.